

WOJEWODA MAZOWIECKI

WPS-S.431.1.9.2017.MBK

Warszawa, 17 października 2017 r.

**Pan
Sylwester Siennicki
Kierownik
Środowiskowego
Domu Samopomocy
w Nowych Litewnikach**

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 127 ust. 1 w związku z art. 22 pkt 8 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2017 r., poz. 1769) oraz rozporządzenia Ministra Polityki Społecznej z dnia 23 marca 2005 r. w sprawie nadzoru i kontroli w pomocy społecznej (Dz. U. z 2005 r. Nr 61, poz. 543, z późn. zm.), inspektorzy Wydziału Polityki Społecznej Oddziału w Delegaturze - Placówce Zamiejscowej w Siedlcach Mazowieckiego Urzędu Wojewódzkiego w Warszawie, w dniach 9,13-14 czerwca 2017 r. przeprowadzili kontrolę kompleksową w Środowiskowym Domu Samopomocy w Nowych Litewnikach 40, 08-221 Sarnaki.

Przedmiotem kontroli była organizacja i funkcjonowanie środowiskowego domu samopomocy.

Kontrolą objęto okres od 1 grudnia 2016 r. do dnia kontroli.

W związku z kontrolą, której ustalenia zostały zawarte w protokole podpisanym przez Pana bez zastrzeżeń w dniu 5 lipca 2017 r., przekazuję niniejsze wystąpienie pokontrolne.

Środowiskowy Dom Samopomocy w Nowych Litewnikach funkcjonuje na podstawie Uchwały Nr XXIV/117/2016 Rady Gminy w Sarnakach z dnia 17 sierpnia 2016 r. w sprawie utworzenia oraz nadania Statutu dla Środowiskowego Domu Samopomocy typu A i B z siedzibą w Nowych Litewnikach. Dom jest jednostką organizacyjną pomocy społecznej prowadzoną przez Gminę Sarnaki. Zgodnie z § 4 ust. 1 rozporządzenia w sprawie środowiskowych domów samopomocy funkcjonowanie Domu określa Regulamin Organizacyjny oraz Program działalności Domu. W kontrolowanym okresie został opracowany Plan pracy Domu na 2016 r. i na 2017 r. W związku z § 4 ust. 2 rozporządzenia w sprawie środowiskowych domów samopomocy, w celu zatwierdzenia

dokumentów określających funkcjonowanie Domu przez jednostkę prowadzącą, przekazał Pan do Wójta Gminy Sarnaki Regulamin Organizacyjny Domu, Program działalności Domu typ A i B oraz Plany pracy jednostki na 2016 r. i 2017 r. Na wymienionych dokumentach została naniesiona adnotacja „zatwierdzam 28.12.2016 r.” z podpisem Wójta Gminy Sarnaki. W toku kontroli nie zostały przedstawione inne dokumenty potwierdzające zatwierdzenie dokumentów regulujących funkcjonowanie Domu przez jednostkę prowadzącą.

Na stanowisku Kierownika Domu jest Pan zatrudniony od 1 grudnia 2016 r. Zgodnie z zajmowanym stanowiskiem posiada Pan wymagane wykształcenie oraz staż pracy, określony w art. 122 ust.1 ustawy o pomocy społecznej oraz § 9 ust.1 rozporządzenia w sprawie środowiskowych domów samopomocy.

W czasie kontroli Dom dysponował 30 miejscami. Liczba dni funkcjonowania jednostki w tygodniu była zgodna z § 6 ust.1 rozporządzenia w sprawie środowiskowych domów samopomocy. W dniach kontroli uczestnikami Domu było 29 osób z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu znacznym i umiarkowanym oraz 1 osoba z chorobą psychiczną. Uczestnicy byli mieszkańcami Gminy Sarnaki oraz innych gmin powiatu łosickiego. W myśl § 7 ust. 4 przywoływanego rozporządzenia osoby z terenu innych gmin zostały uczestnikami Domu na podstawie porozumień zawartych pomiędzy właściwymi jednostkami samorządu terytorialnego. Tryb przyjmowania wniosku o skierowanie do Domu był zgodny z § 7 ust.1 i ust. 3 rozporządzenia w sprawie środowiskowych domów samopomocy. Skierowanie do Domu odbywało się na podstawie decyzji administracyjnej wydawanej przez Kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Sarnakach, z upoważnienia Wójta Gminy Sarnaki. W dniach kontroli na przyjęcie do Domu oczekiwały 3 osoby.

W ramach organizacji procesu terapeutycznego, zgodnie z Regulaminem Organizacyjnym, w Domu działał zespół wspierająco-aktywizujący. W skład zespołu wchodził Pan – zatrudniony w ramach 1 etatu oraz osoby zatrudnione na stanowiskach: terapeuty - 2 etaty, instruktora terapii zajęciowej - 1 etat, pracownika socjalnego - 1 etat, psychologa - 0,5 etatu. Wskaźnik zatrudnienia pracowników zespołu wspierająco-aktywizującego był zgodny z § 12 rozporządzenia w sprawie środowiskowych domów samopomocy. Pracownicy byli zatrudnieni na stanowiskach określonych w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 18 marca 2009 r. w sprawie wynagradzania pracowników samorządowych (Dz. U. z 2014 r. poz. 1786, z późn. zm.).

Zgodnie z rozporządzeniem w sprawie środowiskowych domów samopomocy osoba zatrudniona na stanowisku terapeuty powinna posiadać wykształcenie wyższe odpowiedniej specjalności, umożliwiające wykonywanie zadań na stanowisku. Ponadto w myśl § 11 ust. 1 powyższego rozporządzenia pracownicy są obowiązani posiadać co najmniej półroczne doświadczenie zawodowe polegające na realizacji usług dla osób z zaburzeniami psychicznymi. Podczas kontroli stwierdzono, że osoba zatrudniona na stanowisku terapeuty posiadała wykształcenie

wyższe magisterskie na kierunku pedagogika w zakresie obrony cywilnej i przysposobienia obronnego. Ponadto w dniu zatrudnienia nie posiadała pełnego, wymaganego doświadczenia zawodowego. Nieprawidłowo, jako doświadczenie zawodowe uwzględniona została opieka nad osobą z zaburzeniami psychicznymi dla podopiecznego ośrodka pomocy społecznej w ramach pomocy sąsiedzkiej. Opisywany pracownik, zatrudniony w Domu na stanowisku terapeuty od 12 grudnia 2016 r., do dnia kontroli nabył wymagane doświadczenie.

W celu omówienia realizacji indywidualnych planów postępowania wspierająco-aktywizującego uczestników oraz ewentualnej ich modyfikacji zespół wspierająco-aktywizujący zbierał się co najmniej raz na 6 miesięcy, zgodnie z § 13 ust. 2 rozporządzenia w sprawie środowiskowych domów samopomocy. W przypadku osoby ubiegającej się o skierowanie po raz pierwszy decyzja wydawana była na okres trzech miesięcy. Następnie po dokonaniu przez zespół wspierająco-aktywizujący oceny w zakresie zasadności dalszego pobytu uczestnika i po opracowaniu z uczestnikiem indywidualnego planu wspierająco-aktywizującego wydawana była decyzja przedłużająca pobyt na czas określony, niezbędny do realizacji indywidualnego planu wspierająco-aktywizującego.

Środowiskowy Dom Samopomocy w Nowych Litewnikach mieści się w parterowym budynku. W czasie kontroli obszerny teren wokół Domu był nieogrodzony i niezagospodarowany. Pomieszczenia Domu wyposażone zostały w meble i sprzęt niezbędny do prowadzonych zajęć. Obiekt, w którym świadczone są usługi spełnia standard określony w § 18 rozporządzenia w sprawie środowiskowych domów samopomocy.

W dniach kontroli wszyscy uczestnicy byli dowożeni do Domu. Organizacją dowozu zajmowały się gminy, na terenie których mieszkali uczestnicy. W zakresie usług bytowych Dom umożliwiał uczestnikom codzienne spożywanie gorącego posiłku, sporządzanego w ramach treningu kulinarnego. Na własne potrzeby uczestnicy mogli użytkować sprzęt gospodarstwa domowego oraz mieli możliwość skorzystania z natrysku.

W Domu, zgodnie z § 24 ust. 1 rozporządzenia w sprawie środowiskowych domów samopomocy prowadzona była dokumentacja indywidualna i zbiorcza. Na podstawie ewidencji obecności prowadzonej w lutym, marcu i kwietniu 2017 r. stwierdzono, że dane dotyczące liczby osób, dla których wydane zostały decyzje administracyjne w wybranych miesiącach były zgodne z informacjami miesięcznymi o liczbie decyzji kierujących – stan na koniec poprzedniego miesiąca, przekazywanych do Wydziału Polityki Społecznej Mazowieckiego Urzędu Wojewódzkiego w celu ustalenia miesięcznej kwoty dotacji. Obecność uczestników mających trudności ze złożeniem podpisu potwierdzana była podpisem wyznaczonych przez Pana pracowników. Na dzień kontroli odpłatność za korzystanie z usług Domu ponosiły 2 osoby, pozostałe osoby korzystały z usług nieodpłatnie. Sposób i termin wnoszenia odpłatności wskazany był w decyzji administracyjnej. Ustaloną odpłatnością miesięczną uczestnik wpłacał w terminie do 30 każdego miesiąca na konto

bankowe Środowiskowego Domu Samopomocy w Nowych Litewnikach, podane w decyzji. Środki wpłacone przez uczestników przekazane zostały na rachunek bankowy Urzędu Gminy Sarnaki. Wnoszenie odpłatności na konto Środowiskowego Domu Samopomocy w Nowych Litewnikach było nieprawidłowe, co będzie przedmiotem pisma skierowanego do Kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Sarnakach.

Formy pracy Domu oraz sposób ich realizacji zawarte były w rocznym planie pracy uwzględniającym harmonogram zajęć dziennych. Na podstawie analizy Planów pracy na 2016 r. i 2017 r. oraz dzienników prowadzonych przez terapeutów ustalono, że zakres świadczonych usług Domu był zgodny z rodzajem usług określonych w § 14 rozporządzenia w sprawie środowiskowych domów samopomocy. Plan dnia obowiązujący w Domu umożliwiał przeprowadzenie zajęć zgodnie z § 6 ust. 1 rozporządzenia, tj. co najmniej przez 6 godz. dziennie. Usługi świadczone były w formie zajęć grupowych i indywidualnych. W celu zapewnienia integracji społecznej uczestników, Dom współpracował z ich rodzinami. Organizowane były spotkania z rodzinami dotyczące stanu zdrowia uczestników, poziomu funkcjonowania, form pracy z uczestnikami, wyjazdów poza teren Domu i innych bieżących spraw. Rodziny zapraszane były do udziału w wydarzeniach Domu i imprezach okolicznościowych, angażowały się w ich organizację. Dom współpracował z ośrodkami pomocy społecznej, placówkami oświaty i kultury oraz jednostkami świadczącymi usługi dla osób niepełnosprawnych.

Prawa i obowiązki, z którymi zostali zapoznani uczestnicy, zostały zawarte w Regulaminie Organizacyjnym Domu. W prawach wymieniono między innymi poszanowanie godności osobistej uczestników, możliwość wyrażania swoich opinii, wnoszenia w formie ustnej i pisemnej bezpośrednio do Kierownika Domu skarg i wniosków oraz zastrzeżeń w zakresie wykonywanych zadań przez pracowników. W kontrolowanym okresie nie wpłynęła żadna skarga dotycząca nieprzestrzegania praw uczestników. Nie było zastrzeżeń i uwag dotyczących działań zespołu wspierająco-aktywizującego Domu. Prawa i obowiązki uczestników zostały zawarte również w „Regulaminie uczestników i pracy samorządu w Środowiskowym Domu Samopomocy w Nowych Litewnikach”. Regulamin opracowany został przez uczestników, przy współpracy z pracownikami zespołu wspierająco-aktywizującego i wprowadzony zarządzeniem Kierownika Domu. Regulował on funkcjonowanie Samorządu Domu, w skład którego wchodziła Rada Samorządu wybierana spośród uczestników w wyborach i opiekun Samorządu, wybierany przez Kierownika spośród pracowników Domu na okres 1 roku.

Oceniając pozytywnie z nieprawidłowościami realizację zadania stwierdzono następującą nieprawidłowość:

1. Na stanowisku terapeuty zatrudniona była osoba, która nie posiadała wykształcenia zgodnego z rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 18 marca 2009 r. w sprawie wynagradzania pracowników

samorządowych (Dz. U. z 2014 r. poz. 1786, z późn. zm.) oraz w dniu zatrudnienia nie posiadała wymaganego doświadczenia zawodowego określonego w § 11 ust. 1 rozporządzenia w sprawie środowiskowych domów samopomocy (Dz. U. z 2010 r. Nr 238, poz. 1586, z późn. zm.).

Za stwierdzoną nieprawidłowość odpowiedzialność ponosi Pan jako Kierownik Środowiskowego Domu Pomocy Społecznej w Nowych Litewnikach.

W celu usunięcia stwierdzonej nieprawidłowości zwracam się do Pana Kierownika o realizację następującego zalecenia pokontrolnego:

1. Zatrudniać w Domu wyłącznie osoby posiadające kwalifikacje określone w rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 18 marca 2009 r. w sprawie wynagradzania pracowników samorządowych (Dz. U. z 2014 r. poz. 1786 z późn. zm.) oraz doświadczenie zawodowe określone w § 11 ust. 1 rozporządzenia w sprawie środowiskowych domów samopomocy (Dz. U. z 2010 r. Nr 238, poz. 1586, z późn. zm.).

Pouczenie:

Zgodnie z art. 128 ust. 2 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2017 r., poz. 1769) jednostka organizacyjna pomocy społecznej albo kontrolowana jednostka może w terminie 7 dni od dnia otrzymania zaleceń pokontrolnych, zgłosić do nich zastrzeżenia do Wojewody Mazowieckiego za pośrednictwem Wydziału Polityki Społecznej.

W przypadku niezgłoszenia lub nieuwzględnienia zastrzeżeń przez Wojewodę Mazowieckiego należy **w terminie 30 dni powiadomić o sposobie realizacji zaleceń Wydział Polityki Społecznej Mazowieckiego Urzędu Wojewódzkiego**, a w przypadku ich uwzględnienia należy mieć na uwadze zmiany wynikające z powyższego faktu.

Ponadto informuję, że zgodnie z przepisem art. 130 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej, ***kto nie realizuje zaleceń pokontrolnych podlega karze pieniężnej w wysokości od 200 do 6 000 zł.***

z up. WOJEWODY MAZOWIECKIEGO

Wioletta Kucharska

Dyrektor

Wydziału Polityki Społecznej

Do wiadomości:

Pan Andrzej Lipka - Wójt Gminy Sarnaki